

Stillingtagen til organdonation

- Orientering til Folketingets Sundhedsudvalg d.
24. januar 2023

ORGAN DONATION

Etiske overvejelser og anbefalinger

DET ETISKE RÅD
2008

ORGANDONATION

Det Etiske Råds udtalelse
om formodet og
informeret samtykke

Startdato
01. oktober 2021

Slutdato
-

Antal støtter
55.101

Støt

Aktivt fravalg til organdonation fra det fyldte 18. år i Danmark!

ID: FT-09016

LÆS OP

- At der indføres aktivt fravalg til organdonation i Danmark fra det fyldte 18. år.

STØT BORGERFORSLAGET
SAGEN I EGEN HÅND - ET ORGAN TIL ALLE

Min 15-årige datter Josephine døde, mens hun ventede på et nyt hjerte. Hun blev en af de 18, der døde på ventelisten i 2020, pga. en grim halsbetændelse!

[Følg på ft.dk](#)

Facebook

Twitter

LinkedIn

Email

Print

Blanket til støttere

Organdonation

Kære Leif Vestergaard Pedersen

7. juni 2022

Tak for Det Etiske Råds foretræde for Sundhedsudvalget den 2. juni 2022.

Det Etiske Råd afgav senest udtalelse om organdonation i 2017 (Det Etiske Råds udtalelse om formodet og informeret samtykke). Sundhedsudvalget vurderer bl.a. på baggrund af den offentlige debat i Danmark og udviklingen i en række europæiske lande de seneste år, at der er grundlag for en ny og aktuel udtalelse fra rådet om etiske spørgsmål knyttet til organdonation.

Sundhedsudvalget
Christiansborg
1240 København K
3337 5500
ft@ft.dk
www.ft.dk

Sundhedsudvalget opfordrer Det Etiske Råd til at afgive en udtalelse, hvor rådet forholder sig til obligatorisk stillingtagen til organdonation, formodet samtykke til organdonation og informeret samtykke til organdonation. Udvalget opfordrer rådet til i udtalelsen at inddrage organdonationssystemer efter sådanne modeller i andre lande og landenes erfaringer hermed.

RÅD

I Manglende stillingtagen

- **Grundspørgsmål:** Hvordan bør man forholde sig, når borgere ikke selv tager aktivt stilling til organdonation?
- **Informeret samtykke/aktivt tilvalg:** man regnes ikke for donor
- **Formodet samtykke/aktivt fravalg:** man regnes for donor
- **Bløde modeller:** de pårørende tager stilling

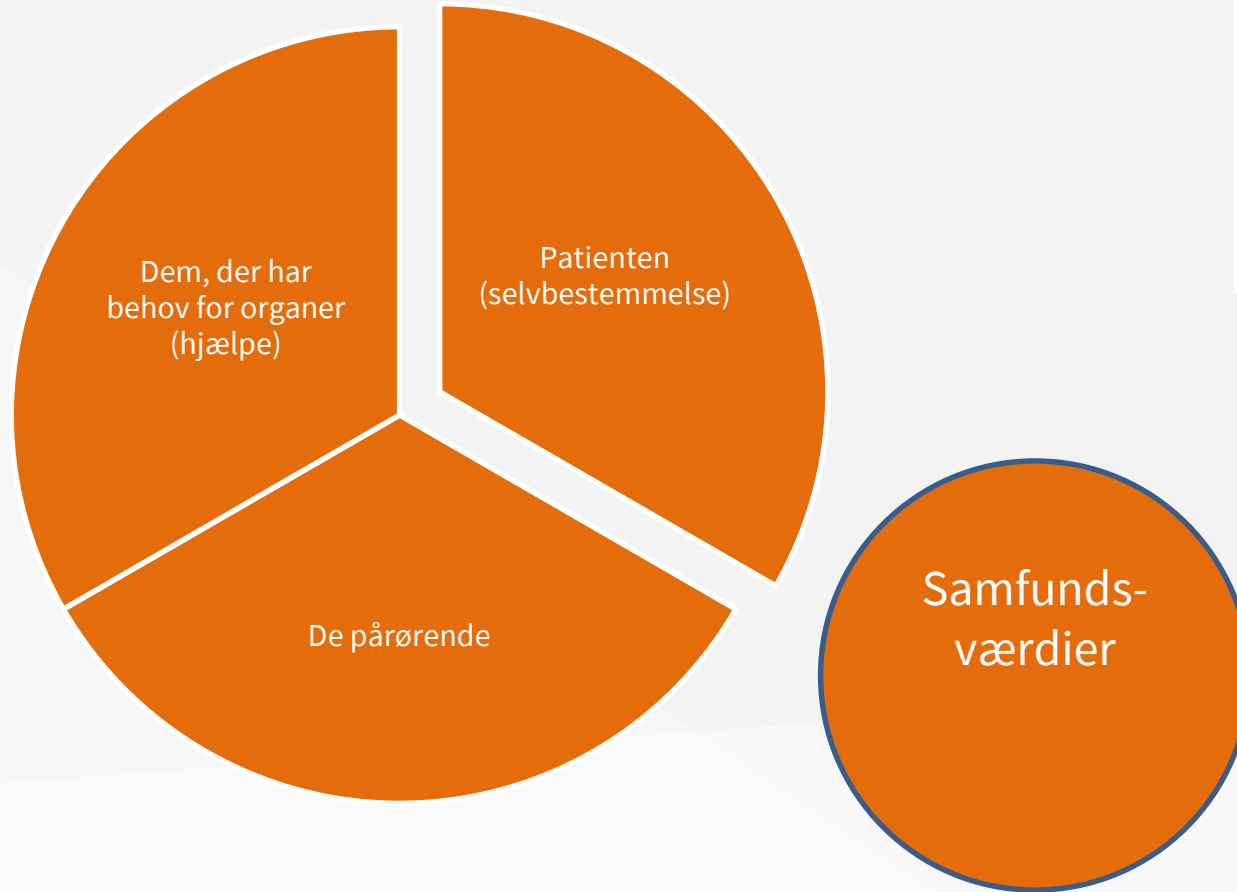
I Tilskyndet stillingtagen

- **Grundspørgsmål:** hvilken grad af tilskyndelse er det forsvarligt at anvende ifm. stillingtagen?
- **Obligatorisk stillingtagen:** man 'tvinger' ved at gøre stillingtagen til betingelse for adgang til et eftertragtet offentligt gode (fx kørekort)
- Mange grader af tilskyndelse fra ren information over mere eller mindre eksplicit tilskyndelse til direkte tvang.

I Anbefalinger

- **Vedr. manglende stillingtagen** anbefaler 15 rådsmedlemmer, at man holder fast ved den nuværende model baseret på en blød form for informeret samtykke
- **Vedrørende tilskyndelse til stillingtagen** vurderer alle aktive rådsmedlemmer, at det vil være forsvarligt med en mere systematisk form for tilskyndelse til stillingtagen

Fire centrale hensyn

Argumenter vedr. manglende stillingtagen

Til grund for deres anbefalinger har rådsmedlemmerne i deres overvejelser især lagt vægt på:

- at en model baseret på informeret samtykke eller aktivt tilvalg efter deres mening stemmer bedst overens med principperne om respekt for det enkelte menneske, dets integritet og selvbestemmelse, som også er bærende principper i Sundhedsloven.
- at det baseret på den tilgængelige viden om internationale erfaringer med alternative modeller såvel som den tilgængelige viden om dansk donationsspraksis og danskernes holdninger til donation er tvivlsomt, om en model baseret på en form for aktivt fravalg vil føre til en betydelig forøgelse af antallet af donorer.
- at en ændring af den eksisterende model risikerer at svække den høje og altafgørende folkelige tillid til donationssystemet og generelle støtte til donationssagen. Som nogle medlemmer ser det, udspringer denne risiko især af bruddet med de principper om selvbestemmelse og integritet, som ligger til grund for den nuværende model, mens det for andre også spiller ind, at en ændring vil ske på et usikkert empirisk grundlag, sådan så det er usikkert, om et brud med principperne om selvbestemmelse og integritet vil blive opvejet af en betydelig forøgelse af antallet af donorer

Argumenter vedr. tilskyndet stillingtagen

Til grund for anbefalingen har rådsmedlemmerne i deres overvejelser især lagt vægt på:

- at en systematisk form for tilskyndelse gør det klart for alle borgere, at man i solidaritet med dem, som har behov for organer, bør tage stilling til organdonation.
- at en sådan tilskyndelse bl.a. på grund af muligheden for at sige 'ved ikke' ikke udgør en uforsvarlig krænkelse af selvbestemmelsen hos dem, der ikke måtte have lyst til at tage stilling til organdonation.
- at der er internationale erfaringer, som tyder på, at en velimplementeret form for obligatorisk eller tilskyndet stillingtagen kan øge antallet af donorer.

DET ETISKE RÅD

DET ETISKE RÅD

kontakt@etiskraad.dk

www.etiskraad.dk